

ALEKSANDRA KLUCZEWSKA-RUPKA

Zasada pewności prawa w działaniu administracji Unii Europejskiej oraz jako zasada ogólna prawa Unii Europejskiej

Streszczenie

„Pewność prawa” jest wyrażeniem często obecnym w uzasadnieniach orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Filozofowie prawa uznają pewność prawa za jedną z głównych wartości, którym prawo winno hołdować. Prawo opatrzone kwalifikacją „pewne” ma sprzyjać potrzebie bezpieczeństwa, zdaniem psychologów – jednej z podstawowych potrzeb człowieka.

Zasada pewności prawa jest pochodną szeroko zakreślonych zasad: ochrony zaufania obywateli do państwa, przewidywalności prawa, bezpieczeństwa prawnego lub pewności prawa, znajdujących swój wyraz w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W systemie praworządym obywatel musi mieć zapewnioną ochronę swoich przewidywań opartych na istniejących normach prawnych, gdyż do tego sprowadza się jego „zaufanie do systemu”.

Zasada pewności prawa realizowana jest w taki sposób, że raz nabyte prawo powinno być stabilne, a możliwości jego odjęcia (a jak twierdzą niektórzy – również możliwości jego modyfikacji), jeżeli mogą w ogóle istnieć, powinny być ściśle określone przez ustawę.

Niniejszy artykuł został podzielony na dwie części. Pierwsza z nich dotyczy przestrzegania zasady pewności prawa przez organy UE. Autor analizuje problem dostępu do informacji, a także to, czy administracja UE w samej praktyce działa w poszanowaniu zasady pewności prawa. Część druga dotyczy problemu zasady pewności prawa – jako zasady ogólnej, bardzo często powoływanej w uzasadnieniach wyroków Trybunału Sprawiedliwości UE, adresowanych do poszczególnych państw członkowskich. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie, że przestrzeganie zasady pewności prawa jest wartością samoistną, dającą obywatelom poczucie stabilności i przewidywalności.

Słowa kluczowe: pewność prawa – prawo administracyjne – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej